

Ammatillinen toimijuus ja työhyvinvointi taloushallinnon robotisaatiomuutoksessa

Laura Bordi & Sanna Nuutinen

Taloushallinto on tällä hetkellä yksi voimakkaimmin digitalisoituvista toimialoista. Uudenlaiset teknologiset ratkaisut mm. ohjelmistorobotiikan muodossa mahdollistavat työtehtävien, tehtävien osien ja jopa kokonaisten prosessien automatisoimisen. Tämä muuttaa merkittäväällä tavalla taloushallinnon ammattilais-ten työn sisältöä sekä asettaa uudenlaisia osaamisvaatimuksia. Muutostilanteessa työhyvinvoinnin kannalta keskiöön nousee erityisesti henkilöstön toimijuus, kuten vaikutusmahdollisuudet, osallisuus, työkäytäntöjen kehittäminen sekä ammatillisen identiteetin uudistuminen.

Tässä esityksessä esittelemme alustavia tuloksia Työsuojelurahaston rahoittamasta ”Yhteisöllinen oppiminen taloushallinnon robotisaatiomuutoksessa” -hankkeesta. Esityksessä tarkastelemme, millaisia käytäntöjä ammatillisen toimijuuden edistäminen edellyttää organisaatiolta robotisaatiomuutoksessa. Tutkimus-aineisto koostuu yhdeksän työpajan (3 kpl/organisaatio) keskusteluista, joissa kolmen taloushallinnon palvelukeskuksen henkilöstö keskusteli työn muutoksesta sekä kehitti työtä ja toimintakäytäntöjä. Osallistujaryhmät koostuivat taloushallinnon ammattilaisista, lähijohtajista sekä robotiikan asiantuntijoista. Työpajojen osallistujamäärät vaihtelivat yhdeksän ja 22 henkilön välillä. Työpaja-aineisto analysoitiin sisällön-analyysin menetelmällä.

Aineistosta nousi esiin yhteisen näkemyksen ja ymmärryksen rakentamisen tärkeys muuttuvassa työssä. Keskiöön nousi henkilöstön osallistaminen muutosprosessissa sekä riittävä resursointi työn kehittämiseen. Muutoksessa toimimisen nähtiin myös edellyttävän uudenlaisen tehtävärajat ylittävän yhteistyön vahvistamista. Työhyvinvoinnin ja toimijuuden kannalta keskeiseksi nousi myös riittävän osaamisen turvaaminen, joka mahdollistaa koko henkilöstön mukana pysymisen. Organisaatiokulttuurin rooli näyttäytyi keskeisenä etenkin psykologisen turvallisuuden kannalta: tärkeäksi koettiin esimerkiksi avun pyytäminen ja saaminen matalalla kynnyksellä, mahdollisuus pohtia avoimesti oman osaamisen päivittämisen tarpeita sekä virheiden ja epäonnistumisen pelosta luopuminen.